

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

תוכן עניינים

- א... שנים שהיו עומדין ויצא חץ מביניהם והרג שניהם פטורין ... אפילו אבא חלפתא ביניהן
1.....
- ב..... ושור שנגמר דינו שנתערב בשוורין אחרים מעלייא סוקלין אותן
2.....
- ג..... פרה שהמיתה ואחר כך ילדה אם עד שלא נגמר דינה ילדה וולדה מותר אם משנגמר
דינה ילדה וולדה אסור נתערב באחרים ואחרים באחרים כונסין אותן לכיפה רבי אלעזר
ברבי שמעון אומר מביאין אותן לבית דין וסוקלין אותן... ולד הנוגחת אסור היא וולדה
נגחו ולד הנרבעת אסור היא וולדה נרבעו.....
2.....
- ד..... זה וזה גורם מותר
2.....
- ה..... אם עד שלא נגמר דינה עיברה וילדה ולדה מותר ואם עד שלא נגמר דינה עיברה
ומשנגמר דינה ילדה ולדה אסור.....
4.....
- ו. ושאר חייבי מיתות שבתורה אין ממיתין אותן אלא בעדה ועדים והתראה ועד שיודיעוהו
שהוא חייב מיתת בית דין.....
4.....

דף פ.

א. שנים שהיו עומדין ויצא חץ מביניהם והרג שניהם פטורין ... אפילו אבא חלפתא ביניהן

הכוהו עשרה¹ בני אדם בעשר מקלות ומת בין שהכוהו בזה אחר זה בין שהכוהו כאחת כולן פטורין ממיתת בית דין, שני² (ויקרא כד פסוק יז) פל נפש אדם, עד שיהיה אחד שהרג כל הנפש, והוא הדין לדחפוהו שנים או שכבשוהו שנים לתוך המים, או שהיו רבים² יושבים ויצא חץ מביניהן והרג, כולן פטורין.

¹ רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק ד הלכה ו

² קשה קצת דלמה הוצרך לכתוב או שהיו רבים, הוי ליה למימר או שהיו יושבים וכו', דקאי על השנים שהזכיר תחילה, ותו דבגמרא, אמר רבא הכי קאמר שנים שהיו עומדין ויצא חץ מביניהם והרג שניהם פטורים, ואמר ר' יוסי אפילו אבא חלפתא ביניהן, ופירש רש"י אפילו אבא חלפתא ביניהם, שהכל יודעים שהוא חסיד ולא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

ב. ושור שנגמר דינו שנתערב בשזורין אחרים מעלייא

סוקלין אותן

שור³ שלא נגמר דינו שנתערב בשזורין אחרים כולן פטורין לפי שאין גומרין דינו של שור אלא בפני השור כדין האדם, נגמר דינו ואחר כך נתערב באחרים אפילו באלף כולן נסקלין ונקברין והן אסורין בהנייה כדין בהמה הנסקלת.

ג. פרה שהמיתה ואחר כך ילדה אם עד שלא נגמר דינה ילדה

וילדה מותר אם משנגמר דינה ילדה וילדה אסור נתערב

באחרים ואחרים באחרים כונסין אותן לכיפה רבי אלעזר

ברבי שמעון אומר מביאין אותן לבית דין וסוקלין אותן...

ולד הנוגחת אסור היא וילדה נגחו ולד הנרבעת אסור היא

וילדה נרבעו

פרה מעוברת⁴ שהמיתה את האדם וכן כל בהמה מעוברת שנעברה בה עבירה הרי עוברת כמותה היא ועוברת נגחה היא ועוברת נרבעה.

דף פ:

ד. זה וזה גורם מותר

כל שדבר⁵ איסור ודבר מותר גורמין לו, הרי זה מותר בכל מקום.

זרקה לא מחייבין לאידך וכו' ע"כ. ולמה לא השמיענו רבינו חידוש זה, ואולי יש לומר דכיון דכתב סתמא בכל גווני משמע.

³ רמב"ם הלכות נזקי ממון פרק יא הלכה י

⁴ רמב"ם הלכות נזקי ממון פרק יא הלכה יא יב

⁵ שו"ע ונו"כ יו"ד קמב יא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

וכבר התבאר במסכת פסחים דף כז. שקדרה⁶ חדשה שעריכה לעבור צירוף, אם תחילה שם עצי איסור ועצי היתר לא נאסר התבשיל שזה וזה גורם⁷. אך אסור לעשות כן לכתחילה אלא אם נתבטלו עצי האיסור בהיתר, ובחמץ בפסח לא שייך ביטול שהרי דבר שיש לו מתירין לאחר הפסח הוא ואינו בטל⁸.

אבל אם ביטלה בעצי איסור הנאה ואחר כך בעצי היתר, הרי היא אסורה, ואף על פי שזה וזה גורם, אסורה, שבשעה שנתבטלה מחמת עצי האיסור עדיין לא באו עצי ההיתר, ונמצא מקצת הביטול בעצי היתר ומקצתו באיסור.

וכן אם ביטל או אפה מאכל בעצי איסור הנאה ואח"כ הוסיף עצי היתר האי המאכל אסור, שהרי נאסר בתחילה קודם שבאו עצי ההיתר.

ומותר לזרוע⁹ ירקות תחת האשירה אפילו לכתחלה¹⁰, בין בימות הגשמים בין בימות החמה, אף על גב שצ"ל האשירה מיצ"ל עליהם ומגין עליהם בפני החמה, ועל ידי כך הם צומחין היטב והרי נהנה מצ"ל האשירה, אפ"ה מותר מפני שצ"ל האשירה שהוא אסור והקרקע שאינה נאסרת גורמים לירקות אלו לצמוח, וכבר אמרנו שזה וזה גורם מותר שאינו עושהו בידים¹¹.

אבל לזבל בזבל של ע"ז לזרוע אותם אסור. וכן פרה אסורה לפטמה בכרשיני ע"ז ולאוכלה, שזה הוא עושה זה וזה גורם לכתחלה ואסור כמו בתנור הנזכר.

אולם שדה שכבר נזדבלה בזבל של ע"ז או פרה שפטמה בכרשיני אלילים, בדיעבד מותר לזרוע אותה השדה ולאכול הפרה שזה הוי דיעבד, אף על גב דלגבי זריעה

⁶ יו"ד קמב ז

⁷ ט"ז שם ס"ק ט ושאר נו"כ שם

⁸ מ"ב תמב ס"ק טו

⁹ שו"ע ונו"כ שם יא

¹⁰ ואפי' חזרת דאע"ג דהצל יפה להם וגם טוב להם הנבי' הנושרת עליהם שהוא להם לזבל אפ"ה שרי מטעם דזוז"ג ואפילו לכתחלה דהנאה ממילא אתיא. דרכ"ת שם כב

¹¹ ואף על גב דאמרינן לעיל [ס"ד] דלא שרינן זה וזה גורם אלא בדיעבד, היינו היכא שהוא עושה הזה וזה גורם בידים, כגון בפת דלעיל שמניחו בידים בתוך התנור שהוא הסיקו ועשאו זה וזה גורם, וכגון הנוטע אגוז של ערלה שזה אסור מפני שהוא כמו מבטל איסור לכתחלה. אבל ירקות דהכא, ההנאה מן הצל ממילא אתיא ולא דמי למבטל איסור לכתחלה. לבוש שם וט"ז מז ש"ך כה כו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

ואכילה הוי לכתחלה, שאם תאסור השדה או הפרה הוי מופסדים לגמרי, והיינו דיבעד שמותר.

ה. אם עד שלא נגמר דינה עיברה ולדה מותר ואם עד שלא נגמר דינה עיברה ומשנגמר דינה ילדה ולדה אסור

מה שהתבאר שפרה מעוברת¹² שהמיתה את האדם וכן כל בהמה מעוברת שנעברה בה עבירה הרי עוברת כמותה היא ועוברת נגחה היא ועוברת נרבעה. אם נגחה והמיתה ואחר כך נתעברה, אם עד שלא נגמר דינה נתעברה וילדה קודם גמר דין ולדה מותר, ואם ילדה אחר גמר דין ולדה אסור, שהעובר ירך אמו הוא, ואם נתערב ולד זה באחרים כונסין את כולן לכיפה עד שימותו שם.

ו. ושאר חייבי מיתות שבתורה אין ממיתין אותן אלא בעדה ועדים והתראה ועד שיודיעוהו שהוא חייב מיתת בית דין

כבר התבאר לעיל דף ח: שביעד דנין¹³ דיני נפשות, כשיבואו עדים לבית דין ואומרים ראינו פלוני זה שעבר עבירה פלונית, אומרים להן מכירין אתם אותו התריתם בו, אם אמר אין אנו מכירין אותו או נסתפק לנו או שלא התרו בו הרי זה פטור.

אחד תלמיד חכם¹⁴ ואחד עם הארץ צריך התראה, שלא ניתנה התראה אלא להבחין בין שונג למזיד, שמא שונג היה שיאמר שכחתי שאסור, או שלא ידעתי שהיום שבת, או שלא התכונתי לעשותו¹⁵.

¹² רמב"ם הלכות נזקי ממון פרק יא הלכה יא יב

¹³ רמב"ם הלכות סנהדרין פרק יב הלכה א ב

¹⁴ דנהי שהוא חכם ויודע שדבר זה אסור לעשותו ומתחייב עליו מלקות או מיתה מ"מ מצי למימר שכחתי בשעת המעשה או חשבתי שלא יעשה המעשה אשר נעשה ומעיתי וכן כל כיוצא בזה הילכך לסלק כל מעות צריך התראה. רדב"ז שם

¹⁵ ופסק רבינו כרבנן ופירש"י אלא להבחין שלא יוכל לומר סבור הייתי שמותר ויש לתמוה על רבינו שפוסק כרבנן דחבר נמי צריך התראה היאך נתן מעם שלא ניתנה אלא להבחין בין שונג למזיד דהוי מעם לר"י בר' יהודה דאמר חבר אינו צריך מפני שכבר הוא יודע שהוא אסור וי"ל דלרבנן נמי הויא התראה להבחין בין שונג למזיד אלא דהוי בגוונא אחריתי דחבר וע"ה שוין בו כגון להודיע שחתיכה זו חלב או שהיום שבת. כס"מ

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

וכיצד מתרין בו אומרין לו פרוש או אל תעשה שזו עבירה היא וחייב אתה עליה מיתת בית דין או מלקות, ואין צריך שיודיעוהו באי זו מיתה הוא נהרג¹⁶, אם פירש פטור, וכן אם שתק או הרכין בראשו פטור ואפילו אמר יודע אני פטור עד שיתיר עצמו למיתה ויאמר על מנת כן אני עושה ואח"כ יהרג, וצריך שיעבור ויעשה תיכף להתראה בתוך כדי דיבור, אבל אחר כדי דבור צריך התראה אחרת, ובין שהתרה בו אחד מן העדים ובין שהתרה בו אחר בפני עדים אפילו אשה או עבר, אפילו שמע קול המתרה ולא ראהו ואפילו התרה בעצמו הרי זה נהרג.

שם וכן עיין בלח"מ, מדבריהם נראה לכאורה הא דת"ח צריך התראה היינו לומר לו שזה חלב או שזה ערוה. אבל הדין א"צ לומר לת"ח. וגם לא בעי שיתיר עצמו למיתה דחבר צריך לומר דמיקרי התיר עצמו למיתה. אבל באמת צ"ע דאי הכי במאי פליגא רבנן ור' יוסי בר' יהודה בחבר. דמי לא מודה ר' יוסי בר' בכה"ג דצריך לומר לו שזה חלב או שזה ערוה. דלמא לא ידע ואטו חבר צריך לדעת בין חלב לשומן ובין אשתו לאחותו יותר מע"ה. ועל כרחק צ"ל דלר"י בר"י כיון דאמר חבר א"צ התראה ולא היישינן שמא שכח הדין. כמו כן כשידענו שידע קודם שזה חלב ואחותו תו לא צריכין להזכירו בשעת מעשה. אבל לרבנן צריך להזכירו תוך כדי דיבור שזה חלב ואחותו. ואי הכי לא ידענא מדוע לא נימא דלרבנן גם בחבר צריך להזכירו תוך כדי דיבור שמא שכח הדין. וזה מ"ש רבינו ז"ל שלא ניתן התראה אלא להבחין וכו' היינו דשמא שכח הדין. וצ"ע. שהם וישפה שם. אולם לפימ"ש"כ הרדב"ז שם לא קשיא וז"ל "וי"ל דלתרווייהו חד טעמא אלא בהא פליגי דלר' יוסי בר' יהודה ת"ח לא מצי למימר שונג הייתי כיון שהוא יודע הדבר אבל ע"ה מצי למימר שונג הייתי ולתנא דפליגי עליה ס"ל דת"ח נמי מצי למימר שונג הייתי הילכך אף ת"ח צריך התראה והכי קי"ל".¹⁶ וזה לפי שפסק כרבנן דפליגי ארבי יהודה דאמר עד שיודיעוהו באיזו מיתה הוא נהרג ורבנן סברי שכיון שהודיעוהו שהוא חייב מיתת כ"ד סגי בהכי כדאיתא פרק קמא דסנהדרין ופרק אלו הן הנשרפין.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

